

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

12+24-frågeversion, intervjuadministrerad

Introduktion

Detta instrument utvecklades av WHO *Classification, Terminology and Standards* team, inom ramen för WHO/National Institutes of Health (NIH) *Joint Project on Assessment and Classification of Disability*.

Före användande av detta instrument måste intervjuare tränas genom att använda manualen *Mätning av hälsa och funktionshinder: Manual till WHO:s formulär för bedömning av funktionshinder WHO Disability Assessment Schedule – WHODAS 2.0* (WHO 2010), som innefattar en intervjuguide och andra övningsmaterial.

Följande versioner finns tillgängliga:

- 36-frågeversion – Intervjuadministrerad
- 36-frågeversion – Självalministrerad
- 36-frågeversion – Administrerad av ombud^a
- 12-frågeversion – Intervjuadministrerad^b
- 12-frågeversion – Självalministrerad
- 12-frågeversion – Administrerad ombud
- 12+24-frågeversion – Intervjuadministrerad

^a Anhöriga, närstående eller vårdare

^b 12-frågeversionen förklarar 81 % av variansen i den mer detaljerade 36-frågeversionen

För mer detaljer om de olika versionerna, vänligen se *Mätning av hälsa och funktionshinder: Manual till WHO:s formulär för bedömning av funktionshinder, WHO Disability Assessment Schedule – WHODAS 2.0* (WHO 2010).

Tillstånd att översätta detta instrument har erhållits från WHO. Alla översättningar utarbetas i överensstämmelse med WHO:s riktlinjer för översättning, lika utförligt som i bifogade manual.

För ytterligare information om instrumentet, se www.who.int/classifications/icf/whodasii/en/ eller kontakta:

Dr T Bedirhan Üstün
Classification, Terminology and Standards
Health Statistics and Informatics
World Health Organization (WHO)
1211 Geneva 27
Switzerland
Tel: + 41 22 791 3609
E-post: ustunb@who.int

Socialstyrelsen, Stockholm, har ansvarat för översättningen till svenska.
E-post: socialstyrelsen@socialstyrelsen.se

Följande personer har genomfört översättningen:
Ann-Helene Almborg, Kristina Bränd Persson,
Ingvor Pettersson, Liselotte Hermansson, Cecilia Svanborg

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

12+24

Intervju

Detta frågeformulär innehåller intervjuadministrerad 12-frågeversion av WHODAS 2.0.

Instruktion till intervjuaren är skriven med fet kursiv stil – läs inte dessa högt.

Text som respondenten ska höra är skriven i normal stil med blått tryck.

Läs denna text högt.

Del 1 Grunduppgifter

<i>Frågorna F1–F5 ska fyllas i före varje intervju</i>			
F1	Respondent ID-nummer		
F2	Intervjuare ID-nummer		
F3	Bedömningstillfälle (1, 2, etc.)		
F4	Intervjudatum	_____	_____
		dag	månad
			år
F5	Boendessituation vid tiden för intervjun (markera bara ett alternativ)	Självständigt i samhället	1
		Med stöd i boendet	2
		På institution/sjukhus	3

Var vänlig fortsätt till nästa sida...

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

12+24

Intervju

Del 2 Demografisk information och bakgrundsdata

Den här intervjun har utvecklats av Världshälsoorganisationen för att bättre förstå de svårigheter som människor kan ha som följd av deras hälsotillstånd. Informationen som du lämnar i den här intervjun är konfidentiell och kommer enbart att användas för forskning. Hela intervjun kommer att ta 15-20 minuter.

Till respondenter ur normalpopulationen (inte klinisk population) säg:

Även om du är frisk och inte har några svårigheter så behöver jag ställa samtliga frågor så att undersökningen blir komplett.

Jag börjar med några bakgrundsfrågor.

A1	Ange observerat kön	Kvinna Man	1 2
A2	Hur gammal är du nu?	_____ år	
A3	Hur många år är din sammanlagda <u>skol- utbildning</u> (t.ex. grundskola, gymnasium, högskola/universitet)?	_____ år	
A4	Vad är ditt civilstånd för närvarande? (Välj det enskilt bästa alternativet)	Aldrig gift eller sammanboende Gift Separerad Frånskild Änka/änkling Sammanboende	1 2 3 4 5 6
A5	Vad beskriver bäst din <u>huvudsakliga arbets- situation</u>? (Välj det enskilt bästa alternativet)	Betalt arbete Egen företagare, som t.ex. att äga en firma eller jordbruk Obetalt arbete, såsom volontär eller välgörenhet Studerande Sköter hemmet Pensionerad Arbetslös av hälsoskäl Arbetslös av andra orsaker Annat (ange vad) _____	1 2 3 4 5 6 7 8 9

Var vänlig fortsätt till nästa sida...

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

12+24

Intervju

Del 3 Inledning till intervjun

Säg till respondenten:

Intervjun handlar om svårigheter som människor har på grund av hälsotillstånd.

Räck över svars kort #1 till respondenten och säg:

Med hälsotillstånd avser jag sjukdomar, andra hälsoproblem som kan vara kortvariga eller långvariga skador, psykiska eller känslomässiga problem och problem med alkohol eller droger.

Jag påminner dig om att hålla alla dina hälsoproblem i tankarna när du besvarar frågorna. När jag frågar om svårigheter att utföra en aktivitet så tänk på ...

Peka på svars kort #1 och förklara att "ha svårighet med en aktivitet" menas:

- Ökad kraftansträngning
- Obehag eller smärta
- Långsamhet
- Förändring i sättet du genomför aktiviteten på

Säg till respondenten:

När du svarar skulle jag vilja att du tänker tillbaka på de senaste 30 dagarna. Jag skulle också vilja att du besvarar respektive fråga genom att tänka på hur stor svårighet du har haft, genomsnittligt under de senaste 30 dagarna, när du gör aktiviteten på det sätt som du brukar göra den.

Räck över svars kort #2 till respondenten och säg:

Använd den här skalan när du svarar.

Läs upp skalan högt:

Ingen/inget, liten/litet, måttlig/t, stor/t, extrem/t eller kan inte.

Se till att respondenten lätt kan se svars korten #1 och #2 under hela intervjun

Var vänlig fortsätt till nästa sida...

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

12+24

Intervju

Del 4 Dagliga aktiviteter

Visa svarskort #2

	Vilken svårighet har du haft under de senaste 30 dagarna med:	Ingen/inget	Liten/litet	Måttlig/t	Stor/t	Extrem/t/kan inte
S1	Att stå under längre perioder såsom 30 minuter ?	1	2	3	4	5
S2	Att ta hand om ditt hushåll ?	1	2	3	4	5
S3	Att lära dig en ny uppgift , till exempel hur man tar sig till en ny plats?	1	2	3	4	5
S4	Hur stort problem har du haft med att delta i aktiviteter i samhället (till exempel festligheter, religiösa eller andra aktiviteter) på samma sätt som andra?	1	2	3	4	5
S5	Hur mycket har du påverkats känslomässigt av ditt hälsotillstånd?	1	2	3	4	5

Om någon av S1–S5 har godkänts (kodad större än "1"), fortsätt med S6–S12. Annars är detta slutet på intervjun och säg:

Detta var den avslutande frågan i intervjun och jag vill tacka dig för att du deltagit.

	Vilken svårighet har du haft under de senaste 30 dagarna med:	Ingen	Liten	Måttlig	Stor	Extrem/kan inte
S6	Att koncentrera dig under tio minuter på att göra något?	1	2	3	4	5
S7	Att gå en längre sträcka såsom en kilometer ?	1	2	3	4	5
S8	Att tvätta hela kroppen ?	1	2	3	4	5
S9	Att klä dig ?	1	2	3	4	5
S10	Att bemöta människor som du inte känner ?	1	2	3	4	5
S11	Att bibehålla en vänskapsrelation ?	1	2	3	4	5
S12	Ditt dagliga arbete eller studier ?	1	2	3	4	5

Var vänlig fortsätt till nästa sida...

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

12+24

Intervju

Fortsätt genom att administrera de angivna områdena enligt följande:

Om frågan är godkänd (kodad 2–5)	Gå till	Domän nummer
S3 eller S6	⇒	1 på sidan 6
S1 eller S7	⇒	2 på sidan 7
S8 eller S9	⇒	3 på sidan 7
S10 eller S11	⇒	4 på sidan 7
S2 eller S12	⇒	5 på sidan 8–9
S4 eller S5	⇒	6 på sidan 10

Domän 1 Kognition

Jag kommer nu att ställa några frågor om att [förstå och kommunicera](#).

Visa svarskortet #1 och #2

Vilken svårighet har du haft under de senaste 30 dagarna med att:		Ingen	Liten	Måttlig	Stor	Extrem/ kan inte
D1.2	Komma ihåg att göra viktiga saker?	1	2	3	4	5
D1.3	Analysera och finna lösningar på problem i det dagliga livet?	1	2	3	4	5
D1.5	För det mesta förstå vad människor säger?	1	2	3	4	5
D1.6	Påbörja och hålla igång ett samtal?	1	2	3	4	5

Var vänlig fortsätt till nästa sida...

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

12+24

Intervju

Domän 2 Förflyttning

Jag kommer nu att fråga dig om svårigheter i att [förflytta sig](#).

Visa svarskortet #1 och #2

Vilken svårighet har du haft under de senaste 30 dagarna med att:		Ingen	Liten	Måttlig	Stor	Extrem/ kan inte
D2.2	Resa dig från sittande ställning?	1	2	3	4	5
D2.3	Röra dig i ditt hem?	1	2	3	4	5
D2.4	Ta dig ut från ditt hem?	1	2	3	4	5

Domän 3 Personlig vård

Jag kommer nu att fråga dig om svårigheter när det gäller att [ta hand om din personliga vård](#).

Visa svarskortet #1 och #2

Vilken svårighet har du haft under de senaste 30 dagarna med att:		Ingen	Liten	Måttlig	Stor	Extrem/ kan inte
D3.3	Äta?	1	2	3	4	5
D3.4	Vara ensam under några dagar?	1	2	3	4	5

Domän 4 Relationer

Jag kommer nu att fråga dig om svårigheter när det gäller att [ha relationer](#). Var vänlig och beakta att jag bara frågar om svårigheter som beror på hälsoproblem. Med det avser jag sjukdomar, skador, psykiska eller känslomässiga problem och problem med alkohol eller droger.

Visa svarskortet #1 och #2

Vilken svårighet har du haft under de senaste 30 dagarna med att:		Ingen	Liten	Måttlig	Stor	Extrem/ kan inte
D4.3	Komma överens med människor som står dig nära?	1	2	3	4	5
D4.4	Skaffa nya vänner?	1	2	3	4	5
D4.5	Vara nära sexuellt?	1	2	3	4	5

Var vänlig fortsätt till nästa sida...

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

12+24

Intervju

Domän 5 Dagliga aktiviteter

5(1) Hushållsaktiviteter

Jag kommer nu att ställa frågor som handlar om aktiviteter som ingår i att sköta ditt hushåll och att bry sig om människor som du bor tillsammans med eller som står dig nära. Dessa aktiviteter innefattar att laga mat, att städa, att handla, att sköta om andra och att sköta om sina ägodelar.

Visa svarskortet #1 och #2

Vilken svårighet har du haft på grund av ditt hälsotillstånd under de senaste 30 dagarna med att:		Ingen	Liten	Måttlig	Stor	Extrem/ kan inte
D5.2	Göra det viktigaste hushållsarbetet på ett bra sätt?	1	2	3	4	5
D5.3	Få allt det hushållsarbete gjort som du behövde göra?	1	2	3	4	5
D5.4	Få ditt hushållsarbete gjort så fort som det behövdes?	1	2	3	4	5

Om några av svaren på D5.1–D5.4 är större än ingen (kodad som "1"), fråga:

D5.01	Under hur många av de senaste 30 dagarna minskade du eller helt försummade du ditt hushållsarbete på grund av ditt hälsotillstånd?	Ange antal dagar _____
-------	--	------------------------

Om respondenten har arbete (betalt, obetalt, egen företagare) eller studier, ställ frågorna D5.5–D5.10 på nästa sida. I annat fall, gå vidare till D6.1 på nästföljande sida.

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

12+24

Intervju

5(2) Arbete eller skolaktiviteter

Nu vill jag ställa några frågor om ditt arbete eller dina skolaktiviteter.

Visa svarskortet #1 och #2

Vilken svårighet har du haft på grund av ditt hälsotillstånd under de senaste 30 dagarna med:		Ingen	Liten	Måttlig	Stor	Extrem/ kan inte
D5.6	Att göra dina viktigaste arbets- eller studieuppgifter <u>bra</u> ?	1	2	3	4	5
D5.7	Att få allt det arbete <u>gjort</u> som du behövde göra?	1	2	3	4	5
D5.8	Att få ditt arbete gjort så <u>fort</u> som det behövdes?	1	2	3	4	5
D5.9	Har du tvingats arbeta på en <u>lägre nivå</u> på grund av ditt hälsotillstånd?				Nej	1
					Ja	2
D5.10	<u>Tjänade</u> du <u>mindre pengar</u> till följd av ditt hälsotillstånd?				Nej	1
					Ja	2

Om någon av D5.5–D5.8 är angiven större än ingen (kodad som "1"), fråga:

D5.02	Under hur många av de senaste 30 dagarna har du <u>uteblivit från ditt arbete under en halv dag eller mer</u> på grund av ditt hälsotillstånd?	Ange antal dagar _____
-------	--	------------------------

Var vänlig fortsätt till nästa sida...

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

12+24

Intervju

Domän 6 Delaktighet

Nu ska jag fråga dig om din delaktighet i samhället och den inverkan som dina hälsoproblem har på dig och din familj. Några av dessa frågor kan innefatta problem som omfattar mer än de senaste 30 dagarna, men när du svarar, så försök att koncentrera dig på de senaste 30 dagarna. Återigen påminner jag dig om att besvara dessa frågor med tanke på hälsoproblem såsom fysiska, psykiska eller känslomässiga, alkohol- eller drogrelaterade.

Visa svarskortet #1 och #2

Under de senaste 30 dagarna:		Ingen/ inget	Liten/ litet	Måttlig/t	Stor/t	Extrem/t/ kan inte
D6.2	Hur stort problem har du haft på grund av <u>hinder</u> i din omgivning?	1	2	3	4	5
D6.3	Hur stort problem har du haft att <u>leva med värdighet</u> på grund av andras attityder och handlingar?	1	2	3	4	5
D6.4	Hur mycket <u>tid</u> har <u>du</u> lagt ner på ditt hälsotillstånd eller dess konsekvenser?	1	2	3	4	5
D6.6	Hur mycket har din hälsa <u>belastat</u> din eller din familjs <u>ekonomi</u> ?	1	2	3	4	5
D6.7	Hur stort problem har din <u>familj</u> haft på grund av dina hälsoproblem?	1	2	3	4	5
D6.8	Hur stort problem har du haft med att göra saker <u>på egen hand</u> för <u>avkoppling och nöje</u> ?	1	2	3	4	5

Var vänlig fortsätt till nästa sida...

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

12+24

Intervju

H1	Allt sammantaget, <u>hur många</u> av de senaste 30 dagarna har du haft dessa svårigheter?	Ange antal dagar _____
H2	Under hur många av de senaste 30 dagarna var du <u>helt oförmögen</u> att genomföra dina vanliga aktiviteter eller arbeta på grund av något hälsotillstånd?	Ange antal dagar _____
H3	Om man inte räknar de dagar du var helt oförmögen, hur många av de senaste 30 dagarna <u>skar du ned eller minskade</u> på dina vanliga aktiviteter eller arbete på grund av något hälsotillstånd?	Ange antal dagar _____

Detta var den avslutande frågan i intervjun och jag vill tacka dig för att du deltagit.

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

Svarskort 1

Hälsotillstånd:

- Sjukdomar eller andra hälsoproblem
- Skador
- Psykiska eller känslomässiga problem
- Problem med alkohol
- Problem med droger

Att ha svårighet med en aktivitet menas:

- Ökad ansträngning
- Obehag eller smärta
- Långsamhet
- Förändringar i sättet som du genomför aktiviteten på

Tänk enbart på de senaste 30 dagarna.

WHODAS 2.0

WORLD HEALTH ORGANIZATION
DISABILITY ASSESSMENT SCHEDULE 2.0

Svarskort 2

